

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЖУРНАЛІСТИЦІ

Вступ

Поки влади різних країн впроваджують законопроекти, пов'язані зі штучним інтелектом (надалі також ШІ), алгоритми з написання текстів та створення зображень вже використовуються у роботі як юристів, так і дизайнерів.

І хоча законодавчо заборонено втручання нейромереж у судовий процес, припускається його використання для консультації, чим вже займаються адвокати та судді. Так, 30 січня 2023-го року колумбійський суддя вже використав ChatGPT для формування рішення, аргументуючи це тим, що нейромережа не виносила рішення, а використовувалась для «розширення аргументів ухваленого рішення» [Rose].

Що таке штучний інтелект та як він працює?

ШІ - це алгоритм роботи комп'ютера, який намагається якомога більше бути подібним до людського мозку при роботі, емітуючи та походячи на людську свідомість. Ідея та технологія штучного інтелекту не нова. Рене Декарт у своїй роботі “Міркування про метод” 1637 року ще не дав визначення штучному інтелекту, але вже припустив, що тварина — складний механізм [Декарт 2015]. У світовій історії це призвело до започаткування механічного реалізму – методу сприйняття світу як механізму. Тема цієї роботи стосується саме штучного інтелекту, того, як він походить на людський мозок, а не навпаки, все-таки розвиток цієї ідеї, а

згодом і реалізація почалася задовго до створення ChatGPT та подібного йому інструментів.

Моделювання людської поведінки та роботи мозку завжди сприймається, як фантастика. Адаже роботу мозку людина зрозуміла набагато пізніше, ніж зацікавилась його відтворенням. Спочатку комп'ютер навчили рахувати, як людина і навіть краще, а тепер він пише текст. Але як саме? На відміну від цифр, у яких є точний алгоритм, точної інструкції того, як скласти слова таким чином, щоб отримати зрозумілий текст — не існує. Начитаність, переймання і запозичення чужих стилів та власна фантазія дозволяють створювати такі тексти, які справді цікаво читати. Емоційне забарвлення, гумор, драма, спілкування з читачем. Це не відтворні атрибути тексту, який забирає увагу читача і є важливою складовою при написанні журналістських матеріалів. Умовно кажучи, штучний інтелект не має свого власного стилю.

Що таке стиль? Це сукупність ознак, засобів, які властиві певному жанру, часовому періоду, або письменнику [*Стиль*]. Два, три чи десять текстів, які згенерує нейромережа - не будуть схожі один на одній, крім відсутності власної думки, висновків і відсутності будь-яких стилістичних засобів.

Як ШІ допомагає журналістам

З усіх джерел, доступних нейромережі, алгоритм шукає інформацію, яка найбільше відповідає запиту, після чого, ґрунтуючись на інформації із джерел, збирає відповідь. Схоже з процесом написання тексту людиною, яка не розуміється на темі та шукає всю потрібну інформацію в інтернет-джерелах. Різниця між цими процесами в тому, що людина фільтрує інформацію, яка піде у фінальну роботу, а ШІ – не завжди. Все залежить від

конкретного алгоритму та запиту. Але перевага штучного інтелекту в тому, що той самий обсяг роботи він надасть значно швидше. Порівняно з людиною – майже миттєво, за лічені секунди. На запит «Які перспективи у штучного інтелекту у журналістиці» ChatGPT, найвідоміша нейромережа з написання текстів за 16 секунд дала відповідь:

Штучний інтелект (ШІ) має значний потенціал у журналістиці та медіаіндустрії загалом. Ось деякі перспективи, які можна спостерігати у цій сфері:

Автоматизація контенту: ШІ може допомогти у створенні автоматизованого контенту, такого як новини, звіти та спортивні огляди. Він може генерувати текст на основі статистичних даних та інших джерел інформації.

Персоналізовані новини: ШІ може використовувати алгоритми машинного навчання для аналізу поведінки користувачів та їхніх інтересів. З цими даними він може створювати персоналізовані новинні стрічки, що відповідають індивідуальним потребам кожного користувача.

Аналіз великих обсягів даних: ШІ може допомогти журналістам аналізувати великі обсяги даних, такі як соціальні мережі, вебсайт та інші джерела, щоб виявляти тенденції, патерни та новини, які можуть бути непоміченими для людського аналізу.

Перевірка фактів: ШІ може допомагати у перевірці фактів та виявленні неправдивої інформації. Він може швидко порівнювати дані з різних джерел та перевіряти правдивість тверджень.

Автоматизовані інтерв'ю: ШІ може бути використаний для проведення автоматизованих інтерв'ю. Наприклад, чат-боти на основі ШІ можуть ставити запитання та отримувати відповіді від осіб, які підлягають інтерв'ю.

Варто зауважити, що не зважаючи на потенціал, ШІ також ставить перед журналістами виклики, такі як етичні питання, проблеми безпеки даних та залежність від алгоритмів. Важливо знайти баланс між використанням ШІ та збереженням людського елементу в журналістиці для забезпечення високої якості та правдивості інформації [Chat GPT].

Приклади використання у відомих медіа

Плани на свою кар'єру журналіста у ШІ амбітні. Він вже є інструментом створення новин, опрацювання величезних обсягів інформації за лічені хвилини, а іноді та цитується у статтях [Kovalyova].

The New York Times Editor – дієвий з 2015 року алгоритм пошуку інформації відомого американського медіа, який пише текст на основі даних, знайдених за семантичними тегами. Надалі текст перевіряється людиною-редактором на правдивість та наявність помилок.

BBC у 2020 році вмонтувало штучного диктора для озвучки своїх новин на офіційному сайті медіа. У такий спосіб автоматично вирішується потреба людини читати новини, адже з кожним оновленням нейромережа покращує можливість слухати новини у фоновому форматі.

Журналістика та сучасні медіа постійно знаходяться у стані швидкого інформаційного потоку, який не закінчується, на відміну від людського ресурсу. З цього приводу журналістика і стала сферою, яка одна з перших запровадила штучний інтелект як повноцінний інструмент роботи. Як у свій час було запроваджено інтернет.

Дослідження, яке проводилось сумісними зусиллями Google News Initiative та аналітичним центром Polis при Лондонській школі економіки, поставило питання журналістам та іншим працівникам медіа із 71 видання 32 країн світу з метою визначити їх ставлення до штучного інтелекту, його застосування тощо [Beckett]. У доповіді розглядаються відповіді на питання стосовно того, як робітники медіасфери розуміються на штучному

інтелекті, перспективах його застосування та які перспективи у подальшій співпраці журналістів із нейромережами.

Цей звіт представляє погляди великої вибірки людей, що працюють за допомогою ШІ в різноманітних новинних організаціях по всьому світу. Респонденти, як правило, знайомі з ШІ та позитивно ставляться до його впровадження. Тож стає ще цікавіше, коли вони вказують на межі ШІ та на необхідність докласти набагато більше зусиль, щоб він добре працював. Вони демонструють, що штучний інтелект дає їм більше влади, але разом з цим приходять редакційні та етичні обов'язки – говориться у висновку дослідження.

Підсумовуючи, треба зазначити, що фахівці різних видань однозначно збіглись у тому, що ШІ у журналістиці вже є звичністю. Більш того, на момент проведення дослідження та написання роботи у 2019 році вже було зазначено, що така співпраця буде продовжуватись і розвиватись разом із розвитком нейромереж. Що до етичного аспекту роботи штучного інтелекту, то, як і зазначено у висновках - штучний інтелект як неупереджений алгоритм роботи з даними не спроможний на розуміння того що є “погане”, а що “гарне”. Генеруючи відповіді на питання, він навмисно не прагне обирати якусь зі сторін конфлікту, керуючись принципами без урахування людських факторів та почуттів.

Висновки

Самостійно штучний інтелект здатний лише на інформаційні жанри. Новини, звіти, інформування – тобто те, де читачу важливі тільки факти у стислому вигляді в короткі строки. Без авторських думок. Вести колонку новин у газеті, телеграм-канал

нейромережа може вже сама залишаючись лише під модерацією людини, але вже без потреби у редактурі.

Щодо художньо-публіцистичної, аналітичної та навіть квазі журналістики - штучний інтелект так і залишиться інструментом, який лише допомагає автору зібрати до купи всю інформацію, яка є в інтернеті, не витрачаючи на це години. Кому буде цікава аналітика ситуації в Україні, де головним сенсом буде наратив про те, що «Війна – це погано, і конфлікт потрібно швидко припинити. А єдиної винної країни немає». Ні українському, ні російському читачеві така аналітика і висновки не потрібні. У будь-якій ситуації можна сказати що «не все так однозначно». Роль журналіста і полягає у тому, щоб, базуючись на власних знаннях, ознайомити аудиторію із ситуацією з тієї точки зору, яка вигідна автору, адже саме за цим прийшов читач. За думками та висновками. Нам не обов'язково погоджуватись з тим, що нам дають журналісти, але нам точно цікавіше читати їхню аналітику, а не сухі дані комп'ютерного алгоритму, який не може назвати країну-терориста країною-терористом, бо це упереджене ставлення.

ЛІТЕРАТУРА

- Декарт Р. (2015). *Міркування про метод, щоб правильно спрямовувати свій розум і відшкодувати істину в науках*. «Психологія і суспільство». 2. 37-46.
- Стиль. В: Академічний тлумачний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/stylj> (25.11.2023).
- Beckett, C. *New powers, new responsibilities. A global survey of journalism and artificial intelligence*. Polis. URL: <https://drive.google.com/file/d/1utmAMCmd4rfjHrUfLLfSJ-clpFTjyef1/view> (25.11.2023).
- Chat GPT. *OpenAI*. URL: <https://openai.com/>.
- Kovalyova, M. *Artificial Intelligence in media: Automated content opportunities and risks*. The Fix. URL: <https://thefix.media/2021/2/11/artificial-intelligence-media> (25.11.2023).

Rose, J. A Judge Just Used ChatGPT to Make a Court Decision. *VICE*. URL: <https://www.vice.com/en/article/k7bdmv/judge-used-chatgpt-to-make-court-decision> (25.11.2023).

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w dziennikarstwie

Artykuł bada zjawisko wykorzystywania sztucznej inteligencji do tworzenia treści dziennikarskich. Określa, w jaki sposób sieci neuronowe są zaangażowane w nowoczesne dziennikarstwo, stając się uniwersalnym narzędziem w różnych sferach dziennikarstwa. Artykuł analizuje znane przykłady wdrażania sztucznej inteligencji w znanych firmach medialnych i identyfikuje konkretne obszary dziennikarstwa, w których można ją zastosować.

Słowa kluczowe: *Sztuczna inteligencja, sieć neuronowa, dziennikarstwo, media, wiadomości, etyka.*

Using Artificial Intelligence in Journalism

The article explores the phenomenon of using artificial intelligence for creating journalistic content. It defines how neural networks are involved in modern journalism, becoming a universal tool across various journalism spheres. The article examines well-known examples of implementing artificial intelligence in prominent media companies and identifies the specific areas in journalism where it can be applied.

Keywords: *Artificial Intelligence, neural network, journalism, media, news, ethics.*